NĂM THỨ MƯỜI. — SỐ 1786 — MỖI SỐ : 0$02 — NGÀY THỨ BẢY 30 DÉCEMBRE 1922

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	HANOI						
	6 tháng đầu năm	Cả năm	Hàng tỉnh	Hàng tỉnh	Nước ngoài	Nước ngoài	Ngoại quốc
Một năm. .	6$00	6$90	6$30	8.00	9.00	6$60	9$00
Các làng và	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»	»
Các công-sở	3. 00	3. 50	3. 20	3. 20	3. 30	4. 50	
Sáu tháng. .	1. 50	1. 75	1. 60	1. 60	1. 65	2. 25	
Một tháng. .	0. 50	0. 60	0. 55	0. 55	0. 60	0. 75	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Adresse télégraphique :
TRUNG BẮC TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

ANNONCES

Décomptées à raison de 3 lignes au centimètre de hauteur, sur 0m065 de large

4e page
- Une seule insertion. . . . 0$50 le c/m
- Par contrat annuel
- Par centimètre et par insertion. . . . . 0$18 le c/m

Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$50 le c/m
On traite à forfait pour les contrats importants.

TRUNG-BẮC TÂN-VĂN
Chúc mừng năm mới

Trường Thực-hành canh-nông tại Tuyên-quang

Đã mấy hôm nay, ai được xem đâu xảo canh-nông tại Hà nội hay chỉ đọc các báo Tây Nam cũng phải biết đến hay nhớ đến trường Thực-hành Canh-nông tại Tuyên-quang. Chúng tôi cũng hỏi nhớ đến, vì đâu năm nay đã có dịp lên chơi tại trường ấy. Vậy nên có mấy lời góp bày qua đây để các nông-gia cùng rõ.

Trường Thực-hành canh-nông Tuyên-quang mở ra đã năm năm nay. Trường ấy ở đối ngay với tỉnh-lỵ, bờ bên kia sông Thanh-giang, gần giáp mỏ Tràng-đà và chiếm một khu đất rộng rước chừng đó một nghìn mẫu ta. Khu đất ấy vốn trước là một nơi hoang-địa, đầm rồ tranh mọc cạnh bờng lau, bông lách, con người ít khi lui tới, vì con người nóc nóp bằng lão Ba-mươi cũng những ác thú khác. Thế mà bây giờ đường rộng thênh thang, sạch sẽ lịch sự, nhà cửa rang hoàng kính chớp rực rỡ dải cát màu mỡ giống chẳng thiếu một thứ chi, rõ ra cái vẻ cực kỳ là giàu có, thịnh vượng. Đây là ruộng cấy lúa mùa, lúa chiêm, đó là đất trồng cà phê, trồng chè ; chỗ này giống khoai, giống ngô, giống sắn, giống hoàng tinh, chỗn kia giống trám, giống trâu, giống thu-đủ, chuối Mani, lại một cái vườn to giống đủ các thứ rau tây, rau cần hẻn rau riếp, thơm, mùi liền bắp cải, cây nào cây nấy đua nhau mà mọc rất tốt tươi to lớn đặc lực với thổ ngơi, trông chẳng khác gì một tấm thảm đủ các thứ màu đẹp đẽ vậy. Thực là chỉ có một miếng đất ấy mà thu hết cả bao nhiêu cây cối dưới Trung-chân trên Man-ngược, vốn xưa nay vẫn có ở đất nước Nam hay từ phương xa mà đem lại, cây nào cây nấy có cái biển để tên rõ ràng, khách quá vãng trông cũng biết qua, hoặng chỉ kẻ học-giả lên trú ngụ tại đây.

Nào lại còn cách chăn tằm cho lương-hảo, thực để chăm nom đến việc cây cấy thời tất không sao nhãng được việc nuôi tằm, nước Nam ta xưa nay vốn lấy hai việc Nông, Tang làm gốc. Nào lại còn những đồng cỏ để chăn trâu bò cho béo tốt, thực không như dân ta xưa chỉ biết giống giọt mà không biết chăn nuôi, sự chăn nuôi giống vật người ta để cho như một cái vú thừa hãi để nuôi nhân loại vậy. Nào lại còn những nông cụ để các thứ cày, bừa, thuổng, cuốc, máy, dàn, máy gặt, máy xay, máy thụt nước, lối cổ áy bao giờ, mượn mượn với nhau là ăn cả-cả, lối tân tự Âu, Mỹ đem ra dùng vừa mau chóng, vừa tiện lợi. Nào lại còn những tủ kính chứa bao nhiêu các giống sâu bọ, loài vật xếp thành bộ loại, đều là những sự có can-thiệp đến canh nông hết cả....

Ấy đại để cái trường học tổ chức thật là có qui-cỉ, thật là có cơ hoàn bị được như thế. Chính trường học thì chia làm hai ban, ban thứ nhất và ban thứ nhì, nghĩa là hạn học có hai năm. Học trò vừa được ăn, được ngủ, học trò mỗi tháng lại được tiền chi dụng để mua giấy bút sách vở và sắm sanh quần áo nữa. Năm thứ nhất, mỗi tháng được sáu đồng, năm thứ nhì tám đồng. Mỗi năm có một kỳ thi kéo nước chừng độ mười làm học-sinh hoặc là những chân có bằng Sơ-đẳng Pháp-Việt, hoặc sơ học cũng na nà gần vào hạng lợi. Ta xem các báo thấy đăng rằng : sau tết Nguyên-đán, độn hôm 5 Mars 1923, hồi tám giờ sáng kỳ thi kén học-sinh ấy sẽ mở tại trường Cao-đẳng Canh-nông và Lâm nghiệp ở trại Khán-xuân-Hanoi. Những người ra ứng thí, hoặc người Bắc-kỳ, hoặc người Trung-kỳ, kén tự 16 tuổi đến 23 tuổi, và phải lớp nộp giấy má (giấy khai sinh, giấy kiểm hạnh, giấy thầy thuốc, bằn sao bằng Sơ-học hay các giấy chứng học khác, giấy nhận rằng mình là con nhà thảo dân hay bảo hộ của nước Pháp, giấy của người trường lộc hay người đỡ đầu ưng thuận cho đi học) cho quan Công-sứ hay quan Đốc-lý tùy theo mình ở các tỉnh hay ở Hanoi, Hải-phòng.

Khi học mãn khóa rồi, có khi nhà nước dụng cho vào làm việc ở các ngạch phụ-tá Nông-vụ hay Kiểm-lâm. Nhưng tôi nán nhận rằng cái mục-đích của Trường-học không phải học-hỏi cho luyện một ít người chức-dịch cùng vào những công-vụ mà thôi. Ai thi đỗ, có chút học thức về nông-nghiệp, nếu chẳng được một chân làm việc cho Nhà-nước, thời ưng cũng hòng kiếm được việc ở các nhà tư, ông chủ điền-Tây, Nam-Mà chẳng đi làm cho người, nếu tự về làm cho chính tư mới lại càng là hay nữa. Nhưng có một điều cốt yếu rất tự nhiên là chính ta phải có đất có ruộng mới được. Chúng tôi còn nhớ mươi năm về trước, ở trường Bách-công Hà-nội hãy còn đổi làm trường Nghệ-thuật ứng dụng, cũng có một bận đay chuyện về Canh-nông. Nhưng người đỗ Ấy ra sau thành có ăn chẳng làm nên công-cán gì cả. Tại sao ? Tại chính mình thì không có một tấc đất cơn nào để mà cày cấy giống giọt. Còn đi làm thuê làm thì họa hoằn mới thấy. Lâm khi thấy lại phải bỏ, vì cho rằng đi khai khẩn trên đường ngược phải làm bạn với ma thiêng cùng nước độc ! Đáng tiếc thay ! Nên trường Thực hành Canh-nông đây cốt luyện những học thiên niên sau muốn theo về nông-nghiệp, mà lại dành phần riêng cho những cậu con cháu các ông chủ đã sẵn có đồn điền. cái ý cốt là để ngày sau họ nối nghiệp của ông cha cho được xứng đáng vậy. Các ông chủ đồn-điền tất là nhà giàu có, hoặc các ông sợ cho con cái lên Tuyên-quang học mà ở đó xa, là độc chăng ? — Không, Tuyên-quang chẳng xa gì cho lắm, cách Hà-nội chỉ độ một trăm rưỡi ki-lô-mét, đi tàu thủy lên chỉ độ hơn một ngày, hay đi xe lửa lên Phú-thọ rồi đây đi ô-tô lên chỉ có một nửa ngày là tới nơi rồi mau chóng tiện lợi. — Cận Tuyên-quang có độc, thời độc ở đâu, chớ ở ngay tỉnh lỵ rất là lành, như người ta đã tính, mỗi tên học-trò mỗi năm chỉ mất đến ba ngày là trung độ. Các ông chủ đồn điền, vốn là nhà danh giá, các ông có cậu bé nào đinh ngộ, hoặc các ông lại muốn cho cậu ấy theo đuổi học hành để cái bằng nọ, giấy kia để rồi kiếm một chân làm ở các sở cho nó danh giá về vang thêm lên chăng ? Cái chí nguyện rất chánh đáng. Nhưng chúng tôi thiết nghĩ chẳng cái gì chánh đáng được bằng con cháu lại nối lấy nghiệp của ông cha cho chu toàn, lại cho mỗi ngày một thịnh vượng hơn lên nữa. Trường Thực hành Canh-nông Tuyên-quang không đào tạo thành những ông Tham-biện canh nông như trường Cao-đẳng canh-nông học lý luận ở Hà nội và học thực-hành ở Phú-hộ thuộc về Phú-thọ, nhưng trường ấy chỉ tập luyện nên những tay thợ cày cấy giống giọt được, lại có chút học-thức khiến cho sự cày cấy giống giọt được hợp với các phương-pháp tối tân lương-hảo, giúp cho những mẫu ruộng, thửa đất ở chốn thôn quê ta thu-hoạch được nhiều hơn lên, thời cái công đức của trường ấy cũng không phải là nhỏ vậy. Vậy tất cả chúng ta là chủ đồn-điền hoặc ai có chút lòng với canh-nông, ta nên lấy ý đó để cho trẻ ta nó có thì mà được vào học tại trường Thực-hành Canh nông ở Tuyên-quang.

N. Ô. N.

Âu-châu điện-tín

VÔ-TUYẾN-ĐIỆN

Bordeaux, ngày 29 Décembre 1922

Việc nhà Thực-nghiệp ngân hàng

Tiểu ban tài-chính của Nguyện lão nghị-viện nghe lời của Poincaré và quan Bộ Lasteyrie trần-thuyết mọi lẽ về bản dự-thảo về việc cứu-vớt nhà Thực-nghiệp ngân-hàng sang thì tiểu-ban ưng-thuận với nghị-viện lập ra các điều quyết nghị về bản dự-thảo ấy. Trong tiểu-ban có chấy có 18 ông hội-viên thì 16 phiếu ưng-thuận, 2 phiếu không ưng-thuận, và 4 phiếu bỏ trắng. M. Reynald, phó-hội-trưởng của tiểu-ban, sẽ đứng ra làm nghị-viên báo-cáo về việc ấy trong nghị-viện.

Quan Thuộc-địa bộ Thượng-thư sẽ đi thăm các thuộc-địa Saint-Pierre và Miquelon.

Quan Thuộc-địa bộ thượng-thư sẽ đi thăm các thuộc-địa Saint-Pierre và Miquelon. Ngài sẽ bắt cứ về sự mở mang việc đánh cá. Báo *Matin* có bình phẩm về việc ấy như sau này : Quan Thuộc-địa bộ thượng-thư đến thăm các thuộc-địa xa xôi ấy, mà xưa nay vẫn định-ninh một lòng một dạ với thượng-quốc, là quan Thượng-thư muốn tỏ ý một cách trịnh-trọng cho các thuộc-địa ấy được biết rằng, dẫu lời đến đâu mặc lòng, Đại-pháp cũng không chịu bỏ một mảnh đất nào của mình vậy.

Việc nước Hoa-kỳ

Ngày hôm thứ tư tại Nguyện-lão nghị-viện Hoa-kỳ, M. Borah bàn nên triệu tập một cuộc hội-nghị liệt-quốc nữa tại Washington.

Cuộc hội-nghị giảng hòa Đông-âu

Tiểu-ban thứ hai, do hầu tước Garroni chủ-trương, đã hội-nghị một kỳ đại hội-đồng, Sir Horace Rumbold là hội-trưởng phụ-ban coi về việc ấn-định quyền-lợi của các dân về giáo Thiên-chúa tại nước Thổ-nhĩ-kỳ đã đọc bản tờ trình về cái vấn-đề ấy. Ông nói : Vì người Thổ mà liền-ban hiện nay đương ở một bước đường tiến-thoái lưỡng-nan. Sau quan Garroni có trần-thuyết mọi lẽ. Hầu-tước có nói rõ về cái vấn-đề người ngoại-quốc, và các hội ngoại quốc tại nước Thổ, thì Đồng-minh có thể phân-nhượng cho người Thổ-nhĩ-kỳ đến đâu, Hầu-tước có nói : Hiện nay cái bổn đề làm cho hai bên không hợp ý nhau, là cái vấn-đề tài-chính của quan-lòn xét các việc có quan-hệ đến người ngoại-quốc. Sau cùng hầu tước khuyên phải-bộ lượng xét mọi lẽ mà đổi thay cái thái-độ đi, khiến cho công việc của hội-đồng được dễ-dàng hơn. Ismet pasha đáp lại rằng : Mọi việc của Đồng-minh lo ngày nay đã cải-đổng, vì nước Thổ ngày nay đã cải-lương theo lối tối-tân, thì cái chính-thể trong nước Thổ cũng giống như các nước khác. M. Barrère có khuyên nước Thổ nên thay đổi cái chánh-sách đối với dân và đạo thiên-chúa, để cho được ý các dân ngoại-quốc.

Thị-giá quốc-trái. — 3%. 58.95. — 1918 63.95. — 5%. 1915-1916 76.70. — 5%. 1920 88.00. — 6%. 1920 89.

VĂN UYỂN

Ngồi đêm xem sách

Ngọn đèn le-lói mới đêm thâu,
Biết với cùng ai bạn giải sầu !
Mượn thú tiêu-dao ba bốn quyển,
Mua vui ngâm-vịnh một đôi câu.
Trà pha giấm chín cơn khan giọng,
Rượu rót vài chuông đã cạn bầu.
Vắng vẻ canh chầy toan nhắp mắt,
Gà đâu gáy sáng gáy mang mang.

Đồng-hồ báo-thức

Danh tiếng vang lừng khắp mọi nơi,
Đem thân gây dựng cũng nên đời.
Khua chuông cảnh-tỉnh cho người dậy ;
Đề mặt tài-danh nước khách coi.
Ngày tháng cơm xong tay giữ mực ;
Năng mưa thay đổi áo pha đôi.
Ngày thu có vậy lời chi lại,
Xếp cả cho chăng một thứ chơi.

Nhớ Ninh-bình

Nhớ đất Ninh-bình những ngẩn ngơ ;
Nhớ về Gia viễn buổi đầu tiên (1).
Nhớ coi thuyền tiếng qua Chi-kết (2) ;
Nhớ lối đường thoải tới Phúc-lâm (3).
Nhớ nỗi trăng thanh người lại thôi ;
Nhớ khi cảnh vắng chuyện gần trò.
Nhớ người gửi thêm tình dạ nhớ,
Nhớ sao nhớ mãi đến ngàn thu !

Nguyễn-Nhược-Thiều

1. Làng Chi-kết
2. Tức Kim-Sơn

Cái tinh-thần lịch-sử-học đời nay

Người ta vì cớ gì mà phải đọc sử ? Những việc trong sử chép đều là cái sự-thực quá-khứ rồi ; người ta sinh ở đời nay, xử việc đời nay, còn sự ngày giờ không đã, lại còn phải một tinh-thần để xem xét những công việc trăm ngàn năm trước, sau là không ngại phiền lao đến thế ? Chỉ vì việc trong thiên-hạ không có một việc gì là không có nguyên-nhân, không có kết-quả, mỗi việc là một cái kết-quả của việc trước mà lại là một cái nguyên-nhân cho việc sau ; phàm những hiện-trạng trong xã-hội bây giờ, người đời bây giờ phải nghiêm tinh đến từ đề mà ứng-phó cho xong, đến bồi những việc trăm ngàn năm trước, việc này làm kết-quả của việc khác, việc nọ làm nguyên-nhân cho việc kia, truyền diễn mãi cho đến bây giờ mà thành ra thế ; nếu mỗi việc mà không rõ được cái nguyên nhân và cái kết quả của nó thì làm sao xử-lý được cho phải đường. Vậy thì nghiên-cứu cái sự-thực quá-khứ, chính để mà ứng-phó cái công việc hiện-thời, ấy là cái tinh-thần lịch-sử học đời nay vậy.

Cái lối học lịch-sử như đời nay, mới khởi xướng ra vào khoảng bốn chục năm ; nhờ những nhà lịch-sử-học gần đây như bọn Marvin nước Anh, ông Robinson nước Mỹ hết sức cổ súy mà mới thành ra một khoa học có thể-lực. Cứ cái tân-thư mới khởi-xướng ra cốt là cái quan-niệm phản-đối lối học lịch-sử cũ ; cho nên muốn rõ cái lối học lịch-sử mới, phải xét cái lối học lịch sử cũ là thế nào đã. Lối học lịch-sử cũ, các nhà lịch-sử-học gần đây cho là đọc truyện-ký-cần-cáo nước ; những việc trong sử chép toàn là việc triều đại thay đổi, thế nước thịnh suy, chiến-tranh được thua, mà phàm những việc có quan-hệ đến toàn-thể nhân-dân thì lại bỏ mà không chép. Cái mục-đích học lịch-sử cũ chỉ có hai phương diện : một là khiến chẻ những việc trước để khuyên-răn người sau mà khích-phát cái lòng đạo-đức ; hai là biểu-dương cái công-nghiệp của người đời trước mà khích phát cái lòng ái-quốc. Cho nên cái sự-thực trong sử ghi chép thường không chắc đã được đích-xác chu-đáo. Lối học lịch-sử mới thì không thế. Cái nguyên-nhân cái cảnh trạng yếu-thú nhất về môn học lịch-sử đời nay là ở sự phát-minh ra tự-nhiên khoa-học. Về khoảng giữa thế-kỷ thứ mười chín, tự-nhiên khoa học mới ngày mỗi thêm tiến-bộ, nhất, thiết tư-tưởng tấn-vật trong thế-giới đều chịu cái ảnh-hưởng đó mà sinh ra biến-động cả ; môn học lịch-sử cũng vì thế mà cải-cách lần-lần. Các nhà học lịch-sử cũng phải dùng những cái phương-pháp của tự nhiên khoa-học ; một là lấy con mắt phê-bình, xa xét cái sự-liệu hoặc một bộ hay toàn bộ cho thật tinh mật kỹ-càng, những trước-tác cổ chỗ nào mà nhận là đáng nghi thì gạt bỏ đi không tiếc ; hai là tự-thuật cốt lấy sự-thực, không thiên-trọng về mặt nào, không tu-sức thêm chút nào ; ba là không chỉ phô-trương những chuyện kinh-kỳ đặc-dị mà chỉ chú tâm lấy những cái sự thực bình-thường mà có quan-hệ đến sự sinh-hoạt của đời người. Như thế lịch sử cũng thành ra một khoa học, tức là lấy cái tinh-thần phê-bình tìm cái sự thực chân-xác để tạo thành một cái quan-niệm hoàn-vẹn thời đại quá khứ mà giúp cho người ta hiểu thấu cái cơ phát-sinh ra tình-hình hiện thời vậy.

Bởi vậy lịch-sử học bây giờ cũng với địa dư học, nhân-chủng-học, kinh-tế-học, xã-hội-học, kinh-tế-học, tôn-giáo học có quan-hệ với nhau, đều phải nhờ lẫn nhau, không phải nhờ lẫn-lộn học lịch-sử cũ chỉ khư-khư ở trong cái phạm vi chính-trị học và luân-lý học mà thôi. Nhờ cái lối học lịch-sử mới này mà chính-trị, pháp-luật, giáo-dục cho đến học-thuật, sinh-kế đều có thể suy trước xét sau mà tùy thời cải-lương cho thích-hợp với tình-độ sinh-hoạt hiện-thời được. Lịch-sử học thật có giúp cho công-nghiệp tiến-hóa trong xã-hội rất nhiều.

Cái cách làm sử của ta ngày xưa là theo lối học lịch-sử cũ, đối với sự tiến-hóa của xã-hội không được bổ-ích gì cho lắm. Mong rằng những nhà văn-học cổ công nghiên-cứu cái phương-pháp khoa-học lịch-sử mà sau này có một quyển sử thành được những bản sử hoàn-toàn hơn, thì tức cũng là một sự giúp cho cái công-nghiệp tiến-hóa cho xã-hội ta rất lớn vậy.

X.

Nhân dịp tết Nguyên-Đán Tây, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy số báo 1787 đến ngày thứ ba 2 Janvier 1923 mới ấn-hành.

Hội-chợ Hanoi năm thứ tư

Nam-kỳ và Cao-miên

Cuộc Hội chợ Hanoi đến ngày mai giờ lần thứ bảy, sự sắp-sửa đã chỉ ngày hôm nay cũng là hết cuộc cả.

Xứ Nam-kỳ. — Ai đã cho qua khu Nam-kỳ cũng đều công-nhận rằng xứ Nam-kỳ năm nay dự được một phần đại thắng trong cuộc Hội-chợ này. Mà thật thế, ta thử xét cái số hàng-hóa bày tại Hội-chợ năm kia chỉ có 256 thứ mà năm nay tăng lên đến hơn 2500 thứ, một gấp mười thì đã trả xứ Nam-kỳ đã gắng hết sức để chiếm lấy một phần trọng-yếu trong cuộc Hội-chợ này.

Trong những hàng hóa bày tại khu ấy, ta xét về đường mỹ nghệ lần tiến lả nhường nào, như các đồ đồng, đồ sắt, đồ vàng đồ gỗ, v. v., đều tinh-xảo cả và nhất là những đồ đồng, đồ gỗ, đồ nặn của trường Mỹ-nghệ Biên-hòa và Thủ-dầu-một.

Những đồ vật ở khu Nam-kỳ năm nay xếp đặt ra từng lành một, chứ không phân ra từng loại như mọi năm. Cái công sắp đặt khéo như vậy là do M. Fontana làm chánh Kinh-tế bảo-tàng-viện ở Nam-kỳ ra ngoài Bắc này từ một tháng trước kỳ Hội-chợ. M. Fontana lại được một tay giúp việc rất tinh xảo là M. Đinh-mạnh-Triết mới đỗ tốt-nghiệp Cao-đẳng nông lâm kỳ vừa rồi, hiện nay làm thám-tá tại Kinh-lý bảo-tàng-viện ở Saigon.

Những các sản vật nhiều nhất và nên kể nhất là các thứ thóc gạo, mè (vừng), đậu phộng (lạc) hồ tiêu, cau-su bao giờ cũng tốt hơn và nhiều hơn ở những vùng khác trong giải Đông-Pháp này.

Còn một thứ nữa kể nhà là nước mắm mà nhất là nước mắm Phú-quốc thì ngon tuyệt-trần.

Xứ Cao-miên. — Mới vào xứ Cao-miên trông thấy những cánh trang-hoàng rực-rỡ, mái xanh đỏ chịu ánh sáng đèn điện chiếu vào chói lọi thì ngỡ là một xứ ăn chơi, chỉ chuộng sự phấn trang-sức mà không hề việc làm ăn. Điều ấy ai cũng có thật, nhưng xét kỹ ra thì, Cao-miên cũng lần lần về kỹ-nghệ và nông-phố lắm.

Những đồ mỹ-nghệ thì có những thứ gấm dệt trong ấy lồng lấy, những đồ to lớn, những trang đồng, những thứ lồng gỗ, những đồ tạc đồ khảm xi-cừ, những mũi đai, nịt, v.v. Rồi đến những đồ thêu thùa thì có nhiều kiểu thêu rất đẹp, rất tinh-xảo và rất là một thứ thổ-sản của Cao-miên vậy. Rồi nữa đến

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

được tới hẳy tấm nghìn tấn, đến nỗi ngày nay ở bên Pháp đã dựng nên một công-ty vốn 10 triệu quan để mở kỹ nghệ dệt sợi ấy.

Bông gạo ở Cao-mên cũng nhiều, mà ngày nay lại nhờ ta lắm nữa. Mỗi năm bài được hàng nghìn tấn.

Rồi đến dầu cá có thứ để ăn, có thứ thắp đèn, tải bán sang Tàu sang Xiêm với Mã-lai nhiều lắm, mỗi năm làm được tới 2000 tấn. Cá khô với nước mắm lại nhiều nữa, là nhờ về cái biển hồ Tonlésap vậy.

Thuốc lá mỗi năm cũng hái được tới ba mươi vạn cân.

Còn mấy thứ nữa kể nữa là thóc, gạo, lạc, đường, bạch-đậu-khấu, ngọc-thạch vân vân.

Xem qua một lượt cũng rõ xứ Cao-miên là xứ giàu có mà dễ làm ăn lắm.

HÀI ĐÀM

Chông ta cũng thế ông quyền, kém ai!

Một chị nhà quê lấy phải anh chồng cục mịch. Thường thường nghe nói chị em ra tỉnh lấy các ông quyền sang sướng lắm.

Một hôm chị bỏ nhà chồng trốn đi. Ra đến tỉnh, gặp được một mụ già quen, chị vội ngỏ liền tâm sự. Mụ già trộm nghĩ « mảo hồng thắm chói, ta sẽ đổi lấy cọ; bọc trắng ngần », mụ mới đưa đến nhà một ông quyền thân thuộc. Chị ở với vàng bảo nhỏ chọn mụ:

« Tôi không lấy ông quyền khỏ xanh đâu! »

Mụ bèn đưa đến nhà ông quyền khác. Mà lại nói:

« Tôi không lấy ông quyền khỏ đỏ đâu! »

Mụ già mới gắt: « Thế thì chị lại về với ông quyền nhà chị vậy! »

A kia không biết rằng mụ nói gay, lại cứ tưởng là mụ nói thật, bèn nói nhỏ một mình:

« Thế ra xưa nay ta vẫn không ngờ chồng ta cũng là ông quyền mà xoýt nữa ta lại toan bỏ ông quyền của ta để đi lấy ông quyền khác! »

Hỡi ra mới biết chồng chị ở nhà thường nay đánh chị khổ nắm!!

Yến-Sơn

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Cái bà phong-lưu

(Tiếp theo)

Rồng rã ấn chơi gần một năm giời, nào là đám bạc con bài, hồng-lâu tửu-quán mà gia-tài tổ tông cha để lại hồng hao mòn khánh kiệt. Nghĩ lại đến lúc nay, một đồng xu dính túi cũng không, thì vai bìa chẳng sẽ cho ngày buồn nay, càng thêm hổi hận. Như gỗ hổi hận thì sự đã rồi, sướng lắm khổ nhiều, có dại nay mới biết khôn, lẽ tuần-hoàn tạo-hóa là thế thế.

Trót mi tay đã nhúng chàm,
Dại rồi còn biết khôn làm sao đây.

Trên hết, ột mang em phải một độ bị đau nặng tháng; họ hàng ra chiều ghẻ lạnh, bạn bè quen biết khi trước cũng đi đâng nào mất cả. Cũng có kẻ đon đả hỏi han, chẳng qua cũng nhân-tử giả, tử tế hão. Hỏi vay tiền thuốc thang, thì kẻ nói: « Độ này tối cũng túng, tiếc không giúp được bác », người than: « ái ngại thay cho bác, gặp lúc chiều-cố hồi đến thì tiền tôi lại vừa cho vay hết cả ».

Bác thử nghĩ xem những lời nói ấy khác nào kim đâm. Em cũng gượng bán sầu mua vui để dỉ-dưỡng tinh-thần. Càng nhớ đến lúc nào lại thêm rượt tấm bồi rồi, như thể tơ vò. Thương hại thay cho thân em, đã làm người lại không biết tự trọng. Sống nào được ích cho ai, lại thêm để tiếng xấu, nhục nhuốc cho cha mẹ dưới suối vàng không an giấc; nghĩ lòng lại những xót xa lòng đòi phen.

Cận nói dứt lời thì người của cô người đàn bà trạc độ ba mươi, quần áo lam lũ ẵm đứa bé con xanh xao gầy còm bước vào và nói: « Thưa cậu, ông lang bảo em bệnh cháu không ngại lắm; thuốc này sắc cho nó uống làm hai bận thôi ». Nói xong đi vào, tôi đoán ngay rằng người vú em ẵm con cậu đi xin thuốc.

Nói mặt cậu lại có vẻ buồn rầu lắm nữa. Bỗng thấy đứt gò má cao của cậu lóng lánh nước mắt thì tôi cũng lòng khôn dậu, bỗng sa nên giọt lệ thương tâm. Tôi với vàng gượng làm vui. Cậu lại cất tiếng tiếp luôn câu chuyện rằng: Đứa bé vừa rồi là cháu đó. Chẳng hay đứa xanh có tội tình gì mà cũng chịu khổ làm vậy?

Trong khi cô phong lưu, em đau dìn với một á giang-hồ nọ. Á hết sức chiều chuộng, bòn rút của cải; đem tới oanh giong ăn mà khuyến đỗ em, bảo về dời nghiệp tao khang thì mới chịu kết duyên Tần Tấn. Bến khi về lấy em, ngày đêm chỉ hàm mà cuộc chơi bời, chẳng bao lâu em không đủ tiền cho á ăn chơi, liền dứt tình mà đẹp duyên cùng người khác. À đề lại con thơ là đứa bé vừa rồi vậy.

Chỉ ái ngại cho hiền-thê em mà thôi. Thảo hiền yếu đào tơ vì em đã trót bạc tình mà phải chịu trăm cay nghìn đắng.

Lúc ông bà em còn sống thì nàng đốc lòng thờ phụng, thực là người dâu hiền, vợ thảo. Công việc trong nhà chỉ một mình coi sóc. Đến khi khuất núi, nàng một tay đứng lo ma chay tống táng, giữ hết đạo làm con. Ông bà em mất đi là khỏi cái ngày ấy em chìm đắm vào cuộc ăn chơi, nàng hết sức can ngăn chẳng nghe thì chỏ lại hành hạ trăm chiều, khiến cho ai ra tải vào sầu; năm canh chẳng đến ngọn đèn tàn, lệ lại chiếc bóng.

Em càng ngày càng hoang đãi, cố làm ra thế để nàng đi thì mới có thể vui vầy cùng duyên mới! Chẳng bao lâu nàng vì em đa nghĩ quá thành bệnh, em cũng chẳng chút đoái hoài.

Cực chẳng đã vào độ trung tuần tháng sau nàng bước chân ra đi, để lại bức thư sau nay. Nói xong, cậu lấy thư đưa để ở trong rương, nếp gấp đã cũ mà trao cho tôi xem.

« Hanoi, ngày 20 tháng tám
Khải-Định đệ ngũ niên

Thưa cậu,

Em nay phận bạc, tải mình sức mọn tài sơ, không xứng nàng khăn sửa tải cùng người quân-tử. Những mong rằng cá nước duyên ưa, cùng nhau cho trọn đời mến kiếp, ai ngờ đâu đến nông nỗi như ngày nay, giữa đường đứt gánh. Đau đớn là bao, mà chưa xót là bao! Nay em gạt thầm giọt lệ từ giã ra đi rồi bay đi đâu, ngõn ngang trăm mối bên lòng. Nhưng thôi thì cũng liều mắt đưa chân, mặc cho con tạo xoay vần đến đây. Chúc sao cho cậu ở lại gặp được người xứng đôi vừa lứa, sau này sinh con đẻ cái, hưởng phú quí lâu dài thì cái thân bèo này dẫu góc bể bên giời cũng mừng cho cậu.

Nay thư:
« Mệnh bạc »

Tôi xem thư xong đưa trả cậu. Cậu gấp lại cất đi, giọng run run mà kể nối rằng: Hiền-thê em đi xong, em cũng chẳng tìm tòi, liền đem á giang-hồ kia về cho bõ công phí nguyền ao ước.

Được nay biết hối muốn sửa mình, thì cửa nhà đã tan nát, vợ hiền nào biết nơi nào, lại thêm nỗi cảnh gà sống nuôi con, tình cảnh nghĩ đến như dao cắt ruột. Nếu không lấy cách gỗ đầu trẻ kiếm ăn thì chửa biết chừng đã được gặp bác hôm nay.

Đương nói thì ngoài cửa có tiếng xôn xao. Đó là tiếng các cậu đồng-sinh đến học. Tôi phải cáo từ ra về, bèn đến chỗ nhật sau sẽ lại. Một mình lại lững thững hết cánh đồng nầy sang cánh đồng khác mà sao cảnh xuân lúc nầy tươi cười hớn hở bấy giờ lại có vẻ ủ ê? Thực là: người buồn cảnh có vui đâu bao giờ.

Ngẫm nghĩ đến câu chuyện cậu V thì thêm nỗi rùng mình sốn gáy, thương cho con người vì lầm lỡ mà mắc phải cơm phong lưu. Than ôi, biết đại đã giả, con người sinh ở đời phải nên tự mình cầu trọng lấy mình, chớ giẫm mình vào nơi nhơ ám ấy.

Hoàng-đình-Phụng.

Bắc-kỳ Tư-vấn nghị-viện

Sổ bảo cử năm 1928

Quan Đốc-lý thành-phố Hanoi có lời bá cáo cho các người có chân dự bảo về kỳ Bảo cử nghị-viện Bắc-kỳ biết rằng: sổ tên các người có quyền dự bảo về năm 1923 hiện đã yết tại tòa Đốc-lý (Phòng phát giấy cần cước) từ ngày 5 Décembre 1922.

Vậy những người có chân dự bảo nên đến đấy mà xem lại. Bản Yết-thị này có yết tại các chỗ bảo cử.

Muốn xin biên thêm tên vào hay bỏ tên đi thì phải tự mình đến Tòa Đốc-lý mà xin, hạn đến ngày 1er Janvier 1923 là cùng.

Hanoi, ngày 5 Décembre 1922

Quan Đốc-lý,
MOURROUX.

VIỆC HANOI

Nhân dịp tết Nguyên-đán Tây, nhà máy nghỉ không làm việc. Vậy sổ báo 1787 đến ngày thứ bảy 2 janvier 1923 mới ấn-hành.

Giá bạc. — Kể từ ngày 30 Décembre này, giá bạc ở kho Nhà nước định là 7 f. 35

Lễ kỷ niệm Pasteur tiên-sinh tại trường Thái-y-viện. — Tối hôm qua hồi 8 giờ rưỡi, các sinh-viên trường Thái-y-viện và trường Bảo-chế đã làm lễ kỷ-niệm Pasteur tiên-sinh tại phòng lớn ở giữa học-đường. Các quan y-khoa bác-sĩ, phần nhiều là giáo-sư trường Thái-y-viện và các quí phu-nhân đến dự lễ đông lắm. Có quan Giám-đốc y-chính Đông-pháp Audibert, quan chánh sở Y-chính Bắc-kỳ Le Roy des Barres, quan đốc-học trường Thái-y-viện Cassaux, các quan bác-sĩ Raymond, Sarallié và quí phu-nhân, Koun và quí phu-nhân, Polidori, Lafont, Lambert và quí phu-nhân, quan Giám-đốc Bảo-chế Bloch, các quan bác-sĩ Authier, Anselin, Piquemal và quí phu-nhân, Eberlé và quí phu-nhân, Delord, Bergue, Freydier, Renard, v. v. cùng các đại biểu báo quán Tây Nam. Các sinh-viên hai trường đều dự hội đủ mặt.

Quan *docteur* Lafont chánh sở Thí-nghiệm vi-trùng diễn-thuyết về lịch sử và sự-nghiệp của Pasteur tiên-sinh.

Thoạt tiên quan docteur Cassaux, đốc-học trường Thái-y viện đứng lên giới thiệu diễn-giả cùng cử tọa, rồi quan Docteur Lafont thuật lại những công phu khảo cứu của Pasteur tiên-sinh từ thuở còn thanh niên cho đến lúc từ trần, về phép thí nghiệm chữ men, phép trị bệnh của giống tằm, phép trị bệnh chó dại cùng các bệnh truyền-nhiễm khác. Ngài nói luôn ngót hai giờ đồng hồ toàn về sự nghiệp Pasteur tiên-sinh đối với khoa y-học ngày nay thế nào thật là một bài học rất hay cho các sinh viên hai trường. Quan docteur Lafont lại được cái danh dự lớn lao là học trò cụ Pasteur, bởi vậy sự-nghiệp của tiên-sinh ngài lại rõ lắm. Ngài nói tỉnh tiên-sinh rất nghiêm và rất công, học trò đến học chăm chăm không bỉ tiến, sinh q ỷ mãng. Những lời của diễn giả hôm qua phần nhiều thuộc về cái phạm vi của khoa học liên miên, vì thế chép được hết thì phải giảm cột báo này mới hết được.

Trong lời tổng-luận của môn-đệ cụ Pasteur ngày hôm qua, có nói rằng: nước Nam thường có những bực cát-thần và hung-thần, vậy Pasteur tiên-sinh đã có công cứu bệnh cho cả thế-giới thì ta cũng nên liệt-danh tiên-sinh vào những vị cát-thần của nước Nam vậy.

Ngài nói xong, cử-tọa vỗ tay hồi lâu, rồi đến M. Lê-văn-Tụng là sinh-viên năm thứ tư cũng đọc một bài diễn-văn, tay vẫn lấi mà rất có ý vị. Ông nói đại-khái như sau này:

Nay là lúc khắp trên hoàn-cầu đều đồng-thanh ca-tụng bực đại thông-thái là Pasteur tiên-sinh để tỏ lòng ghi ân nhớ nghĩa cùng tiên-sinh thì trường Thái-y-viện Đông-pháp đây cũng muốn dự một phần vào cái công cuộc các nước văn minh đương tổ-chức để kỷ niệm một bực ân-nhân của thế-giới.

Tiếc-tử này được thay các bạn đồng môn mà kính-tạ các ngài đã đến dự lễ ở trong cái phòng học này là chỉ trường của các Cao-đẳng học-đường Đông-pháp thì tiếc-tử lấy làm hân-hạnh vô cùng.

Cái lễ kỷ niệm Pasteur tiên sinh làm tại nhà học này thật là hợp cảnh và có cái nghĩa rất sâu xa, vì chính là đối với việc trị các tật bệnh mà học thông thái lấy đã có công vậy. Vì thế mà học đường chúng tôi phải tỏ lòng ghi ân đối với học sinh tài đã hoàn cải lại phép chữa thuốc bây giờ.

Cuộc tương lai của Đông-pháp ở chúng tôi thật là nhờ về cái tài năng của nước Pháp. Cái tài năng ấy đối với thế-gian thì Pasteur tiên sinh tức là một cái bình ánh vậy.

Nhân ngày lễ trọng thể nầy, chúng tôi xin phép kính dâng các quan và lịệt-vị tiên sinh ở đây tấm lòng thân mến của chúng tôi.

M. Tụng đọc xong, cử tọa đều vỗ tay hồi lâu, đoạn rồi các sinh viên mời các quan khách vào phòng ăn của trường học thường rượu sâm-ba nồi bánh ngọt. Trong khi ấy thì ở sân trường đốt các thứ thuốc xanh đỏ với cây bông rất là vui vẻ mãi đến quá 11 giờ các quan khách mới ra về.

Thật là một buổi lễ kỷ-niệm đo các sinh viên trường Thái-y và Bảo chế tổ chức rất là chu đáo

Lễ kỷ-niệm Pasteur tiên-sinh tại Huế. — Nhân dịp ngày kỷ-niệm bách chu niên của Pasteur tiên-sinh ngày 27 vừa rồi, quan Khâm sứ cùng các viên chức Tây Nam trong ngạch Y-tế, ngạch Thú-y, quan Công sứ Thừa-thiên có đặ: một lá liễu ở trước bức tượng Yiên-s ah ở trong vườn nhà Thí nghiệm ở Huế. Quan docteur Le Roy des Barres ở Khiêm qua tới nơi bữa ấy cũng đến dự lễ.

Giấy chúc mừng năm mới. — Quan Đốc lý thành phố mới tiếp được của quan Thống-sứ Bắc-kỳ một bức thư ủy ngài chuyển đạt những lời chúc mừng năm mới và tấm lòng tin mến của quan Thống-sứ đối với nhân dân Tây Nam ở Hanoi.

Quan Đốc-lý Mourroux có thay mặt hết thảy nhân dân cảm ơn và chúc mừng quan Thá-biện Bắc-kỳ và xin tỏ cùng ngài tấm lòng rất tin mến và tận trung.

Bán đấu giá công-thổ ở khu đất của công-ty Điện-thổ. — Khu đất của công ty Điện-thổ mà phủ Toàn-quyền mua lại ngày năm ngoái để làm nhà, trước định đến ngày 30 Novembre vừa rồi bán đấu giá thì nay nhất định hoãn vào ngày thứ hai 15 Janvier 1923 hồi 9 giờ sáng tại tòa Đốc-lý Hanoi.

NĂM MỚI

Các ngài đừng quên rằng: Nhân dịp tết Nguyên-đán này nhà « LA PERLE » là hiệu của ông PASSIGNAT, số 11-13, phố Trường-thi (Rue Borgnis Desbordes) Hanoi, ở đây có bán nhiều thứ quà biếu tết thực đẹp thực quí và thực hợp thời.

3368

Cuộc HỘI-CHỢ Hanoi xem ra thực là một cơ-hội rất phát đạt cho đường thương-mại và đường kỹ-nghệ nước nhà.

Từ 17 đến 31 Décembre 1922.

3071

Phái-bộ nghị-viện. — Phái-bộ của nghị viện đã xuống tàu ở Marseille ngày hôm qua để đi Saigon. Phái-bộ ấy có MM. Outrey, Perreau, Pradier, Maitre, và Valude.

Việc tuyển học-sinh vào trường Canh-nông thực-hành ở Tuyên-quang. — Trong một số báo trước bản-quán đã đăng tin của phủ Thống-sứ lại cáo về việc tuyển học sinh vào trường Canh-nông thực-hành ở Tuyên quang. Từ hẳy đến nay lại tiếp được nhiều thư của các cậu học-sinh hỏi về thể lệ thi với ngày gửi đơn thi định đến bao giờ cũng là kiện mẫu các giấy má đính theo với đơn thi thế nào.

Bản-báo xin trả lời các cậu một lần là: những tin cốt yếu thì đã đăng ở báo rồi, cứ xem kỹ thì đủ cả, còn những giấy với đơn thi, thì tưởng bất tất phải in các kiểu mẫu vào báo làm gì.

Việt-Nam Thanh-niên hội. — Xin kính trình các quí vị hội-viên Việt-nam Thanh-niên biết rằng bà thân-mẫu ra ông hội-viên Nguyễn-huy-Tuyến, mới mất sáng hôm qua ở Bạch-mai. Ngày mai 31 Décembre 8 giờ sáng sẽ cất đám, nhà tang ở cạnh chợ Mới-mơ, cách chừng 50 bước đường.

Hội đã có trương phúng, xin mời hội-viên các ngài lại chia buồn và đưa đám hôm ấy.

Việt Nam Thanh-niên lai cảo

CẦN NGƯỜI LÀM VIỆC

Sở Chớp-bóng ở phủ Toàn-quyền, số 150, đường Quan-thánh, Hanoi, cần một người làm máy điện thực giỏi và phải biết cả vẫn máy chiếu-bóng nữa.

Tiền lương sẽ định theo công-việc làm.

3389

Quan Đốc-tơ Bi-cơ man

Y-khoa Tiến-sĩ

Chuyên trị về các thứ bệnh:

Bệ sinh, chứng bệnh đàn-bà, càng con-gái, các chứng sài trẻ con. Bệnh đau mắt, bệnh giang-mai và bệnh ngoài da, cùng nhiều các thứ ung khác, vân vân...

Phòng khám bệnh ở gần cuối phố Gia-long, số nhà 33. Bắt đầu từ 1 giờ đến 6 giờ chiều. Ông nói số 314.

3047

Ngày tiếp khách của Baudoin phu-nhân. — Bà lớn Toàn-quyền Baudoin sẽ tiếp khách tại phủ Toàn-quyền ngày thứ ba 2 Janvier 1923 từ 5 đến 7 giờ chiều.

Tiền phụ cấp đi phái bộ. — Phàm các quan chức do các sở Toàn-quyền Đông-pháp cấp lương đi phái bộ tại Pháp thì sẽ được thêm một số tiền phụ cấp hàng ngày, trong năm 1923 định như sau này.

Hạng nhất A	60	francs
Hạng nhất B	50	—
Hạng nhì	30	—
Hạng ba	20	—

Thư-ký ngoài bản xứ 6 —

Khoản phụ cấp ấy không được tính trong một cái thời hạn quá ba tháng trừ ra phải bộ có đòi lại thì không kể.

MAU MAU!! Bản-hiệu lại mới chế được ít đồ đồng kiểu mới đính bẩy Đầu-xảo rất giải và bán tết Tây, nhưng chả may Đầu-xảo năm nay không nhận đồ đồng; vậy ngài nào cần dùng đến, xin chiếu-cố lại ngay kẻo hết.

Bản-hiệu chủ-nhân lại mua cả các thứ quốc-trái vô-danh nữa mà giá cả rất là phân minh.

Nay kính.
HOÀNG - XUÂN - LAN
Fonderie Tonkinoise
39, Rue des Éventails, Hanoi.
2041

BÁN các đồ đạc kiểu tây thực đẹp — xe ngựa — xe tay. — Hỏi tại số 4, ngõ Verdun (Impasse de Verdun) cạnh trường Thuốc.

3367

ĐỔI TÊN HIỆU

Hiệu « Nghĩa-lợi » số 78 Quai Clémenceau Hanoi, có nhời kính-cáo để các bạn hàng cùng liệt-quí được biết rằng

Trước còn sinh thời cụ chúng tôi đặt tên là hiệu « Nghĩa-lợi », nay tôi là con kế-nghiệp buôn bán, tục An-nam để vậy sợ sái, nên đã cải là « Tin-lợi » kể từ ngày 1er Janvier 1923 mà đi; vậy xin liệt-quí hoặc có thư từ sổ sách gì giao-thiệp với hiệu tôi, từ nay mà đi đổi tên « Tin-lợi » thay vào « Nghĩa-lợi ».

Còn sự giao-dịch, tiền bạc, hoặc giấy tờ gì từ đây về trước bằng tên hiệu cũ thì tôi vẫn nhận như thường cho tới kỳ đi-tích.

Nay kính-cáo,
NGHĨA-LỢI đổi là TÍN-LỢI

Ngạch thư ký. — Trần-công-Thuyết, thư ký hạng nhì nay để tây quyền quan chánh sở Y-tế Bắc kỳ bổ dụng.

Ngạch ngục thất. — M. Hoà ng-v-Chính, giám thị hạng tư tại nhà ngục thất Hanoi nay đổi đi Thái-nguyên.

Vận-tượng và Bạch-tản hội-tinh. — M. Hoàng-đình-Kỳ phó quản Thương-chính được mông ơn Quốc-vương Luang-Prabang (Ai-lao) thưởng Vận-tượng và Bạch-tản hội-tinh.

Vứt xác. — Sáng thứ năm người ta thấy một cái xác con trai 3 tuổi vứt ở phố Larrivée, mình mẩy không có thương tích gì cả.

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Đức Khâm-sai tòa Thánh đi kinh lược — Đức Léoroart khâm mạng đức Giáo-Hoàng đi thanh-tra các địa-phận Đông-pháp đã về Nam-định hôm 21 Décembre.

Hôm ấy người bên Giáo đón rước ngài rất là trọng thể.

Sáng hôm 22, hồi 8 giờ, trong nhà thờ có thiết đại-lễ, người Pháp người Nam đến thị lễ đông lắm.

Đến thứ bẩy ngài sẽ đi kinh lược hạt Bùi-chu.

Trò Xiêc Việt-Nam. — Đến tối thứ bẩy này, trò Xiêc Việt-Nam sẽ bắt đầu khai diễn tại khu đất trước cửa sở Cảm.

Nghe đâu phường Xiếc ấy ở lại Nam-định một tuần lễ rồi mới đi Haiphong.

HÀ-ĐÔNG

Hòng thưởng. — Bản-báo tiếp được bài sau này:

M. Ng-hữu-Nghệ, đội-trưởng thọ-lại sở Thanh-khoản, làm việc ở mạo thuế [illegible] năm, mười một năm, cách ba tháng nay đã [illegible] chức.

Nay nhân tết Nguyên-đán Tây, quan trên lại thăng một trật nữa, là chánh đội-trưởng thọ-lại.

Như vậy thật là xứng đáng với tinh cần thận, chăm chỉ, nhẫn nhục của ông trong hẳy nhiêu năm.

Vậy anh em quen biết ông kẻ gần người xa được tin này đều lấy làm mầy chơ ông cả.

Ng-văn-Canh lai cảo

HƯNG-YÊN

Diễn thuyết. — Bản-quán nhận được bài sau này:

Hôm thứ năm vừa rồi, quan ba Paul Monet là sáng lập và chánh độc hội Việt-Nam thanh niên ở Hanoi, đã diễn thuyết tại nhà trường Pháp-Việt cho chúng tôi nghe rất hay về chữ-nghĩa hội ấy, ngài đã minh thuyết cho biết cái mục-đích của hội là để thay làm gia-tỉnh cho thiếu-niên lúc đi học-hành, làm ăn ra cách gia-quyến, và để hết sức giúp đỡ việc mở mang luân-lý tinh thần cho thiếu niên học-sinh, và đối với tôn-giáo thì bao giờ hội cũng giữ nghiêm cái địa-vị trung-lập, ngài lại kể cả những điều lợi riêng cho người ở các tỉnh vào hội, (tiện được đến lúc trở ở hội-quán được quyền mượn sách về mà đi). Ngài nói rằng không những vì thế, mà người ở các tỉnh vào hội, hay quyên cho hội, đã không hưởng quyền lợi gì cũng nên vui lòng, vì những tiền mình đóng góp cho hội có thể làm ích lợi cho những thiếu-niên đồng bang đồng loại của mình. Như thế là mình làm bổn phận của mình đối với quốc gia xã hội vậy.

Hôm ấy có quan Chánh-sở Pergier, các quan-lại Tây, cùng những học-sinh đến dự nghe rất là hoan nghênh chú ý.

Quan ba diễn thuyết rồi có để lại cho chúng tôi những sổ quyên, chẳng rằng sẽ đóng người ký cho tiền lắm.

Hội V. N Th. N lai cảo

VIỆC KINH-ĐÔ

Ngày lễ Thiên-chúa giáng sinh — Ngày lễ Thiên-chúa giáng-sinh là ngày 25 Décembre vừa rồi ở các nhà thờ đi theo đạo Phật-giáo, Thiên-chúa, Đức Kim-lông đều diễn lễ rất trọng thể, người lòng giáo đến thị lễ rất đông. Nhưng tiếc thay vì đêm 24 trời mưa và lạnh lắm, nên sự trương đăng kết thể ở các nhà tư không được bằng các năm trước, gặp khi lạnh rào thời nhứt là ở làng Phước quả thưởng hiện nên một quang-cảnh trong đêm ấy chẳng khác nào đêm « Bất-dạ » vậy.

Tuy thế mà đêm hôm ấy sau khi lễ xong thời ở các lối đường cũng ngựa xe như nước, ấo quần như nêm.

Ái tin. - Thân-mẫu bà Huệ-Phi, (sanh-mẫu Đông cung) tức là Bà-cụ-Huyện, đã tạ thế ngày mồng bảy tháng mười một vừa rồi, ở nơi tư thất của bà gần bên sau cung An-định.

Khi bà đã từ trần thời Nội-thần tâu Hoàng-thượng đồng tất tin ấy, lại chuyển tấu sang lưỡng Tôn-cung, thời đã mông ân Hoàng-thượng và lưỡng Tôn-cung ban cấp các hạng nhiễu hạng gấm vóc và vàng bạc số nhiều, và Thị-vệ-sứ tân xin chiếu liệu việc khâm liệm và tang sự rất hoàn toàn chu tất. Nay các việc đình-đương đã xong, vậy đề định ngày rằm tháng này thời cất đám.

Bà Cụ-huyện năm nay hưởng thọ cũng được bậc trung thọ, lại sinh đủ trai gái đều vinh quí, có quang thái, có vinh-hoa, đã cấp kiến rõ mới sánh xa cõi tục mà nhẹ bước non tiên. Thật là rất nên toàn phúc đấc thọ vậy.

Bản quán được tin buồn ấy kính xin khâm đáng mấy lời kính viếng Cụ-Bà, và chia buồn với tang chủ.

(Xem trang tiếp bc, cột thứ hai).

THÀNH PHỐ HANOI

Sổ bảo-cử

Quan Đốc-lý thành-phố Hanoi, có lời bá cáo cho mọi người biết rằng: từ 1er đến 10 Janvier 1923 thì sẽ soát lại sổ bảo cử.

Vậy các người có chân dự bảo nên đến tại Tòa Đốc-lý, phòng phát giấy căn-cước (Bureau de l'Etat Civil) mà xét xem tên mình có [illegible] sổ hay không.

Hanoi, ngày 27 Décembre 1923

Ký tên: MOURROUX.

Sữa hộp tốt nhất hạng

Bản hiệu mới tìm được một nhà người Đại-Pháp buôn bán chắc chắn, có một thứ sữa đóng hộp, còn giữ được nguyên chất sữa tươi.

Thứ sữa này, ít đường, mà như thế thời tốt lắm, vì dùng sữa hộp, mà nhiều chất đường, thì người mua phải thiệt-thòi lắm lắm.

Vả sữa lắm đường, mùi trắng bệch, người già chẳng thêm ích gì.

Mua sữa nên chọn thứ còn váng mỡ, tức là chất crême còn nguyên chất chưa mất, và phải xem giấy dán ngoài hộp có hiệu rõ, sữa còn nguyên chất hay không (lait non-écrémé). Mọi người đều công-nhận, váng crême làm cho sữa có màu vàng, chất sữa màu vàng-vàng, ấy là thứ tốt nhất, nên dùng hơn cả các thứ khác.

Muốn thử thì rất là dễ, chỉ dùng một lượt khắc biết, vị nó thơm tho, khác pha chất gì khác vào. Nguyên sữa đặc lắm, sau khi ăn, vẫn còn hương vị, ai đã dùng nó lại muốn dùng mãi. Muốn mua khỏi nhầm, hãng nhận hộp sữa nào có dấu « *đầu con bò* » in dưới chữ LA FAVORITE.

Bản-hiệu có gửi bán thứ sữa ấy ở hiệu Hock-guime-Seng, 55 phố hàng Bát-cũ, Rue Vieille des Tasses, tại Hanoi, để các ngài lại mua được tiện. Bản-hiệu lại bán nới giá, để chiêu khách.

Kính-cáo

Pharmacie MONTÈS

54, Rue Paul-Bert,

HANOI

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các việt ngài ở nào mua thì gửi tiền cho bà k ở g có tiền với theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. Mua báo thì tính từ rằm hoặc mồng một tháng tây trở đi cho gọn.

Hàng thực xấu! Giá thực cao!

Các nhà buôn nhà nghề ai cũng khoe là hàng tốt giá rẻ, bản-hiệu không dám tự nhận như thế; chỉ xin các quý-khách chiếu-cố cho, sẽ biết *giá cao hay rẻ, hàng xấu hay tốt* vậy.

Số nhà tạm, phố Đường-Thành 108, Rue de la Citadelle Hanoi) tức là ở cạnh chợ mới của bản-hiệu.

SOCIÉTÉ DES TANNERIES DE L'INDOCHINE

THỤY-KHUÊ (près Hanoï)

Hội-chợ năm nay (1922) chúng tôi có bày đủ các thứ da, mời các ngài vào xem:

GIAN SỐ 14, SÉRIE A

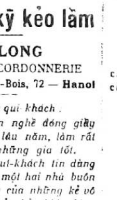
Nhà nước bảo-hộ là để cho dân được hưởng những điều tốt đẹp, thì dân cũng phải biết giữ lấy những điều tốt đẹp ấy cho nhà nước bảo-hộ.

Giữ lấy, giữ lấy, hỡi dân, đừng để ai xúi, giục, gạt, cướp, tàn phá, cái nghề nghiệp dùng da của chúng tôi thuộc thì tốt đẹp.

BUÔN TẠI GỐC, BÁN TẠI NGON

Có lời kính đạt để Quý-khách biết Công-ty chúng tôi mở xưởng tại Hải-phòng làm đủ các thứ ghế mây kiểu « Thonet »:

Chaises
Canapés
Fauteuils
Rocking-chairs
Porte-manteaux
Tables et Lits

Mẫu ghế Thonet

Quý-khách ở xa cần thứ nào, mua buôn hoặc mua lẻ xin viết thư cho Công-ty chúng tôi sẽ gửi ngay kiểu-mẫu và giá-cả để cho Quý-khách biết.

NAM-TÂN

65, Boulevard Beaucl HAIPHONG

2087

Xin nhận kỹ kẻo lầm

TÂN-LONG

RELIURE ET CORDONNERIE

72, Rue du Pont-en-Bois, 72 — Hanoi

Kính trình các quí khách:

Bản-hiệu chuyên nghề đóng giấy và đóng sách đã lâu năm, làm rất kỹ lưỡng, dùng những giấy tốt.

Đã được các quí-khách tin dùng nhiều lắm. Nay có một hai nhà buôn hám lợi mua giấy của những kẻ vô sỹ bất chước dấu bản-hiệu đóng vào giấy mà bán-hiệu chưa bắt được tang. Nên các quí-khách lầm mua phải giấy giả hiệu. Vậy xin các quí-khách tường nhận cái dấu bồ-gục và rõ hòa long của bản-hiệu, cho khỏi mang tiếng.

Nếu các quí-khách có muốn mua được giấy thực hiệu thời xin gửi thơ đến cho, bản-hiệu sẽ gửi ngay.

2082 TÂN-LONG, kính cáo.

Cái thói bốc rời. — Lối đường Trường-sửng vào độ mười giờ đêm, nghe có tiếng cãi nhau đôi bồi tiền nong gì, một hồi lâu mới vỡ chuyện ra rằng chàng kia thuê một cái xe giờ, từ sáu giờ chiều, trời thời mưa lạnh mà đi vòng quanh khắp nơi, đến lúc ấy mới về đến đó mà xuống xe.

Trong khi mưa lạnh cái bóng đèn xe lập lòe thời tên phu xe ngửa hai bàn tay ra mà xin tiền, chàng ta liền thò tay vào túi mà bốc ra một nắm loẻng soẻng như vừa xu vừa bạc lộn nhau, không đếm không tính cứ cả nắm mà trao cho tên xe rồi đi ngay. tên xe hạ xuống dưới bóng đèn mà xem thời vội chạy theo mà nắm lấy áo chàng và kêu rằng chưa đủ, chỉ có hơn vài chục đồng tiền ẵn mười và sấn bấy đồng xu mà thôi.

Chàng vội thét lên rằng: « Thằng nì ngu lại mi không biết tao thường hay quen thói « bốc rời » rứa hay răng? Tao thường khi bốc rời như rứa, có đứa may đồ được đến cả năm bạc giác với xu lại có khi một nắm toàn bạc giác! ừ mà thôi, mi đen lắm, rồi được có chừng ấy hãy cứ bằng lòng khi khác sẽ nhớ nhiều. » Tên xe không nghe, đẳng lại không cho đi mất sau không thể quen thói « bốc rời » nữa mà phải bốc đến cái đù xuống, thế mới yên.

Bi cơi sư-tử — Từ khi có tin hai con sư-tử đến Huế thời biết bao là người nô nức đi xem, nhưng bận việt vì hai con sư-tử ấy khi đem đến nơi thời liền gánh vào dâng Hoàng-thượng rồi còn để luôn trong Nội chưa đem qua cung Au-định nên chưa ai được xem thấy.

Mấy hôm nay có người đồn rằng cái chuồng nhốt sư-tử đã làm xong và sư-tử đã đem nhốt vào rồi, lại nói rằng Hoàng thượng có ban lời sắc cho thiên-hạ được phép vào xem cho nên mỗi khi trời hơi mưa thời đã thấy có người rủ nhau đi xem sư-tử, nhưng chuồng làm chưa xong cho nên lại phải ra về.

Trông dấu ngày Đông-chí — Người ở mỗi khi đến ngày Đông-chí rồi là tiết trời có thay đổi. Vậy nay vì mưa luôn không thấy lạnh, cho nên người ta cứ trông đến ngày đông-chí chắc là có lạnh nặng khó khan ai ngờ chính là ngày đông-chí thời trời mưa to lắm, rồi ngày ấy qua ngày sau trời lạnh được nên ngày rồi lại cứ mưa mãi chẳng biết khi nào tạnh.

Thôi tiết năm nay khác các năm trước, có lẽ lại phải lo đến nông vụ mong lại mùa sang đây.

MỚI MẤT CUỐN SÁCH

LUẬN - NGỮ

Của ông cố Dương-bá-Trạc dịch

Giá mỗi quyển 0$20

Ai muốn mua thì xin hỏi gì tới xin cứ viết thư cho ông quản-lý nhà in của bản quán là:

Monsieur Bùi-Xuân-Tiêm

63, Rue du Coton, Hanoi

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Cái nạn ô-tô. — Ngày 26 vừa rồi, hồi 5 giờ rưỡi, xe ô-tô quan Khâm-sứ Daroussin xứ Ai-lao đi ở đường thuộc-địa gần đến Thanh-hóa thì đụng phải một người đàn bà tên là Ng thị-Mậu vải mấn đầu, gẫy mất một bên ống chân. Quan Khâm-sứ cho đưa vào nhà thương xét thì vết cũng không nặng mấy.

Nguyên là người đàn bà ấy cùng với mấy người nữa đang đi bên tay phải, thấy vài người chạy sang tay trái thì cũng chạy theo, thành thử xe đến nơi không hãm kịp. Ấy cái chết oan chỉ vì ngu dại thế.

Việc Nam-kỳ

CẦN THƠ

Chém trọng tội. — Ngày 5 Décembre tại làng Trường-thành (Cần-thơ) lúc 11 giờ trưa có xảy ra một vụ chém nhau trọng tội duyên cớ nghe như vầy: Thái-văn-Lóc và tên Sự ở với nhau một xóm, Sự thiếu Lộc một ngày công phát cỏ mà không chịu trả. Lộc đến đòi ba lần không được tức thì sỉ-nhục Sự. Hai đàng mắng đi trả lại rồi thành ra việc ẩu đả với nhau. Phe của Sự đông người, vì có 5 đứa con là tên Huê, tên Phú và tên Lập đồng ứng tiếp; lại dùng dao mà chém Lộc nhiều vít xem rất trọng.

Vụ nầy làng bắt để giải nạp tra quan Biện-lý mà đãi lệnh.

Than ôi! vì một việc nhỏ mọn, một ngày công phát cỏ 0$ắc là 0p.50 mà không suy xét, để đi tranh đấu đâm chém nhau ra đến nỗi.

* * *

Bữa 7 Décembre, lại xóm chài làng Tân-an (Cần-thơ cũng bởi một chuyện kiết thiệt rầy rà kia rồi cũng thành ra cuộc đâm chém. Theo lời của Nguyễn-bảo-Trực là người bị chém khai thì bữa đó lúc 6 giờ tối tên Tòn-vă. Chinh rầy lộn với thị Hên là chị dâu tên Trực. Thấy chửi mắng chị va nhiều điều. Trực ở ngoài lòng cố ý muốn giải hòa, vì 2 đàng cũng là bà con ở một xóm cùng nhau: Song tên Chinh lên giọng hung-hảo cười tục chửi tối, rồi xách dao và chém 4, 5, vít như vậy.

Hương quản bay tin đến bắt nội vụ giải vào quan Biện-lý Cần-thơ.

Ngại nào có phiếu quốc-trái hoặc phiếu cổ-phần hay trái phiếu của các hội Công-Thương khác muốn bán thì xin mời quá-bộ lại hiệu tôi xin tính giá thiệt cao vì có người cần đến nhờ tôi mua hộ nên được giá hời lắm lắm.

Này kính-bạch,

ĐỨC-LONG Thương-cục

54 90, Phố Mã-Mây, Hanoi

(Tonkin)

SÁCH LUẬT MỚI

Quan phó Bình-lương, *A. Dejean de la Bâtie*, giáo-sư trường Cao-đẳng Đông-Pháp, mới soạn một bộ luật mới sau này:

1° QUỐC TẾ CÔNG PHÁP (Droit international public) giá. 8$00
2° QUỐC TẾ TƯ PHÁP (Droit international privé) giá. 3$00
3° HÀNG HẢI PHÁP LỆ (Droit maritime) giá. . . . 8$00
4° THƯƠNG LUẬT HỌC (Droit commercial) giá. . . . 4$00

Mấy bộ sách luật này, bản-quán đã giới thiệu ở số báo ngày 25 Septembre trước.

BÁN TẠI BẢN-QUÁN

園興東
ĐÔNG-HƯNG-VIÊN

HANOI — 90, Phố Hàng Buồm, 90 — TONKIN

Giây mới số 272

HIỆU CAO-LÂU VÀ TẠP HÓA

Bản-hiệu mở từ năm 1893, là một hiệu cao-lâu Trung-hoa mở trước nhất ở Hà-thành này. Nhà cửa rộng-rãi lịch-sự, có phòng nhỏ để quý-khách ngồi riêng và phòng lớn để đặt tiệc to.

Các quý-khách muốn đặt tiệc tại bản-hiệu, hay là đem về nhà cũng được, giá cả phải chăng.

Các món ăn Tây đều làm được cả, và cách nấu-nướng vừa-vặn, trong-sạch.

Nay bản-hiệu được phép bán cho cả bình tinh Tây, Nam, vậy mời các ngài chiếu-cố cho.

Được thưởng gì??

Đấu-xảo Marseille đã tạn cuộc từ hôm 15 Novembre 1922, thế mà xem ra trong các nhà làm mũ ở xứ Đông-Pháp này chỉ duy có bản-hiệu chịu tốn mà đem các thứ mũ đến trưng đấu-xảo Marseille thôi, nay bản-hiệu mới được tin ở bên Pháp sang rằng Hội-đồng đã xét thưởng xong mà đã mông-thưởng cho bản-hiệu một cái « Médaille » Bội-tinh vàng; vậy xin có nhời kính-trình các ngài biết và mừng cho nghề làm các thứ mũ vở khăn của bản-hiệu đã tấn-bộ lắm rồi.

Nay kính

HAI-CHINH

76 Phố Cửa-Gỗ 76

HANOI

HIỆU BÁN ĐỒ VÀNG BẠC CỦA NGƯỜI VIỆT-NAM

金寶南

BIJOUTERIE — ORFÈVRERIE

NAM-BẢO

Hanoi — 16, Rue de la soie, 16 — Hanoi

CHẾ-TẠO: — Vòng, xuyến, hạt, nhẫn, giây đeo đồng hồ, giây truyền, dây gắp, cốc ô, túi-bạc, vỹ thuốc lá, hộp thuốc lào, vỏ điếu, v. v... bằng vàng đúng tuổi đúng cân và toàn bạc nén. Có nhiều thợ khéo để làm hàng tân các qui khách đặt riêng.

BÁN: — Vàng diệp Vĩnh thịnh-long mới đủ thực để cầu mãi). ngọc-thạch, giây đeo tinh-ngà, giây kim-khánh giây kim tiền, đồng-hồ quả quít vỏ bạc và vỏ kền, v. v.

Buôn bán chắc chắn, cốt lấy sự tin cẩn làm gốc.

2043

茂 MAO-SENG 盛

57, Rue Jean-Dupuis (Phố Mới), Hanoi

MÁY NÓI SỐ 248

Hiệu tôi mở từ năm 1889, kể được 34 năm chuyên nghề làm các thứ gạch hoa, cống, chân-song bằng xi-mo. Được nhiều giấy khen của nhà-nước.

Hàng tốt, giá cũng hạ, vì hiệu tôi muốn mong đông khách.

Qui-khách có dùng, xin mời thiếu cố.

2045 **HẬU-THỊNH kính cáo.**

NHÀ-ĐẺ MỚI

70, Phố Hàng-Đồng, Hanoi

Nhà Đẻ quan Docteur PAUCOT có 40 buồng, sạch sẽ, tinh nghe, đèn máy, đỡ đàng như phòng khách Ô-tân, có người hầu hạ nước nôi, giặt-giũ, và phát áo lọt lòng, sữa, chai nước nóng, cải, và có lễ, có xiêm.

Sự trông nom lại có hai bà Sages-femmes đỡ từ chức rồi là bà Phạm-thị-Lý và bà Ng-thị-Yến ở hẳn trong Nhà-Đẻ hàng Đồng để đỡ đẻ và tiếp đãi các bà, mà tới ngày nào cũng lên thăm bắt mạch khai đơn cũng không lấy tiền. Bà nào muốn tiện mới về đỡ ở nhà cũng được.

Ai bằng huyết, tiểu sản huyết bạch, hiểm hoi, muốn chữa để vào chữa cũng được (nằm riêng). Xin mời lại xem và hỏi cách thức.

Mỗi bà một buồng 10 ngày. **6$00**
Mỗi bà một buồng, 10 ngày. **10.00**
Mỗi bà một buồng, 10 ngày. **15.00**
Mỗi bà hai buồng, 10 ngày. **20.00**

Ra vào tự do

2557

XIN XEM CHO KỸ

Phần nhiều các qui-khách xem báo thấy có đăng cáo-bạch của bản-hiệu, đến khi đi mua lại mua ở hiệu thuốc khác, sau nhỡ mà lầm ra không đổi được, lại viết thư trách bản-hiệu. Vậy gọi có mấy lời kính trình các qui-khách rõ cho và xin các ngài ta rạng đã có lòng chiếu-cố đến bản-hiệu thì xin nhận rõ.

« Nhà Bán-thuốc Ed Montès có đồng-hồ ba chuông mà ở ngay giữa phố Tràng-tiền, số nhà 54, Hanoi »

Nay kính,

ED. MONTÈS,

54, Rue Paul Bert, Hanoi.

PHÒNG THĂM-BỆNH

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thường thụ đệ nhứt đẳng Bảo-đảm bội-tinh, Nguyên chuyên về ngoại-khoa tại bệnh-viện Tunis, Fes, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai cập) Huế

Ngoại khoa, bộ-sản, chữa mắt và các thứ bệnh lậu, bình giang mai

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA-LONG, 22.

KHÁM BỆNH: Giờ 3 đồng một lần

3018.

Hàng bên Pháp mới sang

Bản-hiệu mới nhận được các thứ hàng dùng về mùa rét để may quần áo tây: drap fantaisie, gabardines couleurs pour complets, laine pardessus et tissus imperméables và các thứ mũ dạ, etc...

HỢP-KÔNG-THÀNH

99, Rue de la Soie

HANOI

3354

CÁC CUỘC ĐI XEM

然 SÁN-NHIÊN 榮

Tối thứ bảy

OÁN NỮ LY HÔN

Tích này diễn Bùi-công cứu được Bảo-Châu gả cho Tuyên-sinh. Trường Thừa-tướng lại toan đem con gái lấy tranh chồng Bảo-Châu. Vai đào, mai kép cất rất đích đáng, mời các qui khách đến xem bình-phẩm cho.

Tối chủ-nhật:

TRANG LÂU TUYỆN CỰ

(Hồi thứ hai)

Tối thứ hai:

NAM-VIỆT TIẾT-PHỤ

Những tích nay ban-cụp đã diễn qua một lần rồi lần nay xin diễn lại để hiến các qui khách.

Tối thứ ba:

MẠC-ĐÌNH-CHI

Lý Dung tu vợ Mạc-đình-Chi phải tội quỉ sứ bắt, Đình-Chi làm chùa, vợ được tái sinh.

CINÉMA PALACE

(Nhà chiếu-bóng lớn phố Paul-Bert)

Tuần lễ từ thứ tư 27 đến chiều chủ nhật 31 Décembre 1922

Xin mời ban ngày thứ năm và chủ nhật chớp lúc 5 giờ chiều, thứ bảy chớp 5 h. 30

CHƯƠNG-TRÌNH

THỜI SỰ « ÉCLAIR »

Một bản phim mỹ-thuật và cách soạn cảnh rất tài tình.

SPARTACUS

Một tấn cổ-sử chia làm một bối năm đoạn

Nghỉ

TUẦN LỄ NÀY

Đổi riêng chương trình những tối chủ nhật 31 Décembre 1922, tối thứ hai 1er và tối thứ ba 2 Janvier 1923

Chiều thứ hai 1er Janvier

cỗ chớp ban ngày

Diễn lại một bản phim rất thú

LA SULTANE DE L'AMOUR

Cô Fiance d'Hélio đóng vai chính.

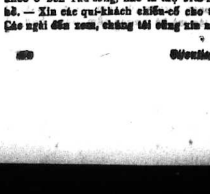
Ngày nào cũng có nhạc, các trừ tối thứ hai và chiều thứ bảy

華 PAO-VA 寶

28, Phố Hàng Bồ, Hanoi

華人竹牌門前福行內河寶寶

Chúng tôi có lời kính trình các qui-khách biết rằng chủ trương của chúng tôi là để chiều khách, cho nên không những là bán giá thật rẻ, lại còn càng ngày càng thêm hàng lên cho đủ mọi thứ, không kể những đồ vàng bạc thường dùng, chúng tôi lại có buôn ở bên Hồng-kông và Shanghai những đồ trân châu, bích, ngọc thạch, nói tóm lại là đủ các thứ thứ thức rất quí, lối cổ, lối kim mà ngày nay ở cõi Việt-Đông dùng quen. Chúng tôi lại có bán cả mọi thứ đồ sứ Giang-tây như là lọ, bát, tử bình bằng sứ, vân vân.

Cũng kỳ tàu vừa rồi, bản-hiệu lại mới thỉnh thêm được giêm ba tay thợ khéo ở bên Tàu sang, nào là thợ kim-hoàn, nào là thợ nhẽn các thứ đồng hồ. — Xin các qui-khách chiếu-cố cho thì chúng tôi lấy làm cảm ơn lắm. Các ngài đến xem, chúng tôi cũng xin nghênh tiếp một cách rất lịch-sự.

PAO-VA

Successeur, 28, Rue des Paniers, Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

興 CHẤN-HƯNG 興

建築裝飾美術會社

Nhà đạc-điền, đo đất, vẽ đồ-án, làm các kiểu nhà tây, nhà ta, làm đường sá, cầu cống, làm nhà máy điện, máy nước, lắp đặt máy móc, làm các đồ sắt, đồ đồng, đồ gỗ, đồ sơn, đồ thếp vàng, thếp bạc, đồ khảm, đồ chạm, đồ sơn mài, đồ thếp kim nhũ, đồ thếp giả ngọc và đồ đá-ong.

Nhà in đẹp, đóng sổ, có máy Monotype, máy Linotype, máy in đá, máy in kẽm, máy in chữ, máy in giấy bồi, máy in giấy quyến, máy in giấy gấp, máy in giấy cuộn, máy in giấy bóng, máy in giấy thiếc, máy in giấy vàng mã, máy in giấy bạc, máy in giấy kim nhũ, máy in giấy thếp vàng thếp bạc, máy in giấy thếp kim nhũ, đủ các thứ chữ Annam, Tây, Tàu, Nhật, Cao-mên, Lào, Xiêm, Ấn-độ, Ả-rập, Hy-lạp, Nga, Do-thái, Anh, Pháp, Đức, Ý, Tây-ban-nha, Bồ-đào-nha, Hà-lan, Thụy-điển, Na-uy, Đan-mạch, Phần-lan, Hung-gia-lợi, Tiệp-khắc, Lỗ-ma-ni, Bun-ga-ri, Nam-tư-lạp-phu, Hy-lạp, Thổ-nhĩ-kỳ, Ba-tư, Ai-cập, Ma-rốc, Tuy-ni-di, Ma-lai, Nhật-bản, Trung-hoa